

рани в статиите на И. Савицка и Д. Иванова.

Книгата е своеобразен паметник на почитта, уважението и преклонението пред делото на талантливия учен и учител, който оставя трайни следи в паметта на своите преки и непреки ученици и непреходни идеи в славистиката.

Диана Иванова

Język i literatura słowacka w perspektywie słowiańskiej. Studia Słowacko-polskie ofiarowane profesor Marii Honowskiej.
Pod redakcją Haliny Mieczkowskiej i Barbary Suchoń-Chmiel.
Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków. 2005, 303 s.

Томът *Словашки език и литература* е подготвен от възпитаници, приятели и колеги на проф. Мария Хоновска по случай 80-годишния ѝ юбилей и 35-годишнината на краковската словакистика.

Във встъпителното си слово към сборника Ирена Байерова разкрива тайните на дълголетието на юбилярката – житейско и творческо – и стига до извода, че богатството на идеи идва от принадлежността ѝ към двата най-известни в Полша центъра по езикознание, различаващи се методологически и непрекъснато състезаващи се помежду си: Краков – свързан с традицията и „чистата“ наука, Варшава – изповядваща съвременност и актуалност, ангажираност с практиката. Срещите с изключителни личности – учители и колеги (варшавски и краковски), оставят своя отпечатък и върху научните търсения на М. Хоновска. Особено съдбовна се оказва срещата ѝ с именития полски учен В. Дорошевски, който завещава на своите ученици именно „варшавската следа“: оригинално мислене и смели философско-езикови концепции с психологични и културни преплитания. В краковския кръг, приемник на младограматическите тенденции на XIX в., тя усвоява историзма като един от стълбовете на филологията.

В частта, посветена на езиковедската проблематика, тематичните кръгове напомнят широкия диапазон в творчеството на професор М. Хоновска, а именно: *Общославянска фонетика и фонология (Fonetyka i fonologia ogólnosłowiańska)*, *Словообразуването в синхронен и диахронен аспект (Słowotwórstwo w ujęciu synchronicznym i diachronicznym)*, *Проблеми на семантично-синтактичния развой (Zagadnienia rozwoju semantyczno-składniowego)*, *Семантично-лексикална проблематика (Problematyka semantyczno-leksykalna)*, *Политика на езиковия развой (Polityka rozwoju językowego)*, *Преводознание (Przekładoznawstwo)*.

Публикуваните доклади представят полско-словашките езикови паралели в широк план и на всички равнища: лексикално, словообразователно, морфологично, синтактично. На такава тема са например статиите: *Чешки и полски умалителни форми на съществителните и проблемът за взаимната им еквивалентност (Polskie rzeczownikowe formy zdrobniałe a problem wzajemnej ekwiwalencji)* на Т. Зофия Орлош, *Композитна деривация в словашкия и полския език (Derywacja kompozycyjna w języku słowackim i*

polskim) на Х. Мечковска, *Чешки и полски феминативи (Czeskie i polskie feminatywa)* на Р. Бура, *Метонимията динамика – статика на глаголите за движение в полския и словашкия език (Metonimia ruch – bezruch czasowników ruchu w języku polskim a słowackim)* на Ваня Манчева-Вичик.

Тук се разглеждат и по-общи проблеми, отнасящи се към езиковата картина на славянския свят, като например *Северозападното славянство като отделна област на изследване (Słowiańszczyzna północnozachodnia jako odrębny obszar badawczy)* – Х. Поповска-Таборска, *Проблеми на съпоставителната семантика: полското прилагателно „добър“ и неговите еквиваленти в останалите славянски езици (Z problemów semantyki porównawczej: polski przymiotnik „dobry“ i jego innoślwiańskie odpowiedniki)* – Р. Гжегорчикова, *Няколко думи за зеленчуците и варивата (O jarzynach i warzwach słów kilka)* – Й. Русек, *Бележки за руските глаголни заемки в полския език (Uwagi o czasownikach rosyjskich zapożyczonych z języka polskiego)* – Я. Витковски, *Църковнославянизми в Речника на народния руски език от XVI в. на М. Рудлей (Cerkiewnosłowianizmy w szesnastowiecznym Słowniku ludowego języka rosyjskiego)* – А. Болек, *Начало на теорията за езиковата норма у хърватите (Początki teorii normy językowej i Chorwatów)* – Б. Очкова.

Интересни статии са представени и в разделите за превод и литературнознание: *Няколко бележки за словашките идеи за превод (Kilka uwag o słowackiej myśli przekładzie)* на У. Домбска-Прокоп, *Между литературното знание, лингвистичната стилистика и семиотика (Medzi literárníou vedou, lingvistickou štylistikou a semiotikou)* на О. Саболова.

С разнообразните изследвания върху междуславянски езикови явления сборникът представлява интерес за широк кръг читатели.

Диана Иванова

СЛАВИСТИКАТА В ШЛЪОНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Z zagadnień literatury, kultury i języka. Studia ofiarowane Profesorowi Edwardowi Możejce. Pod redakcją Bożeny Tokarz. Wydawnictwo Naukowe, Katowice, 2002, 270 s.

В прекрасно оформения том са събрани публикации, посветени на проф. Едвард Можейко – славист и компаративист, професионално свързан с няколко университета (хронологично посочени: Ягелонския университет, University of Alberta в Канада, Шлъонския университет), удостоен с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Тематично публикуваните статии повтарят онзи кръг от проблеми, предпочитани и от самия юбиляр, а именно: славянски литератури, компаративистика, авангардност и съвременност. Сред статиите заемат място и тези, посветени на българската литература – специален жест към автора на монографиите *Sztuka pisarska Jordana Jowkova* (1964) и *Iwan Wazow*